

متن پرسش

با سلام خدمت استاد شما در جواب یک سوال فرمودید "خداوند به ممکن‌الوجودها وجود می‌دهد و لذا انسان در ذات خود امکان انسان بودن دارد، همان‌طور که گوسفند در ذات خود به عنوان ممکن‌الوجود امکان گوسفند بودن را دارد". حال سوال بنده اینست که ۱- ذات موجودات از کجا نشأت می‌گیرد؟ آیا خداوند ذات آنها را به آنان افاضه می‌فرماید و در واقع ذات آنها نیز مخلوق است؟ ۲- اگر خداوند ذات را خلق می‌کند پس تفاوت از کجا ناشی می‌شود؟ با تشکر از وقتی که اختصاص می‌دهید

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: از خودشان نشأت می‌گیرد چون ذات که نمی‌شود از غیر نشأت بگیرد، عنایت داشته باشید که ذات ممکن‌الوجود چیزی نیست که احتیاج به خالق داشته باشد، ممکن‌الوجود در ذات خود لاقتضاء است نه اقتضاء وجود دارد و نه اقتضاء عدم، حضرت حق آن را وجود می‌دهد ۲- تفاوت مخلوقات به ذات ممکن‌الوجودی آنها است. برای مطالعه‌ی این مباحث لازم است بحث «اعیان ثابتہ» را مطالعه فرمایید و دلایل روایی و قرآنی که در این مورد هست را مطالعه فرمایید. از این جواب بنده اگر سابقه‌ی ذهنی در این مورد نداشته باشید چیزی حاصل‌تان نمی‌شود. موفق باشید